

katakomby

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

● Franc Marc - „Modrý kůň“ (detail obr.), 1911 ●

Únor 2011

I samo tvorstvo bude vysvobozeno z otroctví zániku a uvedeno do svobody a slávy dětí Božích.

Římanům 8,21

Milé sestry, milí bratři, milí přátelé.

Minulý týden jsem byl na farářském kurzu s tématem „A stalo se slovo...“. Všechny přednášky byly skutečně zajímavé, ale uvědomil jsem si, že si v sobě nosím především tu poslední. „Boží mlčení“. O tomto tématu promluvil děkan naší bohoslovecké fakulty br. Jindřich Halama. A pustil nám také píseň Jaromíra Nohavici „Litanie u konce století“, jejíž text si můžete přečíst na následující straně sborového dopisu.

Mám rád tuto píseň. Promlouvá k nám ve chvíli, kdy kolem sebe vnímáme nový atentát v Moskvě, trvající ruské násilí na Kavkaze, rozbouřenou situaci v severní Africe, nekončící problémy na Blízkém východě, připomněli jsme si upálení Jana Palacha a další a další události, ze kterých jsme nešťastní a nevíme si s nimi rady. Několik těchto témat najdete na stránkách tohoto sborového dopisu. A to zmiňuji události kolem nás. Ale kolik jen lidí v naší blízkosti prožívá zmatek a bolest a neví kudy dál ve svých vztazích, v nemoci, v existenční nejistotě budoucnosti. Uvědomuji si, kolika lidem asi tato píseň promlouvá z duše. Jak mám sám tendenci takovým písním naplněným smutkem s porozuměním naslouchat.

A přece, to, co jsem si odnesl z povídání Jindřicha Halamy, bylo zcela něco jiného, než tento smutek nad Božím mlčením. Bratr Halama položil zásadní otázku – když jedna strana dialogu mlčí, může to být také tím, že ji druhá strana neslyší. Velice prosté a přece mi to vyrazilo dech a od té doby nad tím přemýšlím. Nad žalmy, ve kterých tak často zaznívá nářek a přece se najednou zlomí v jásot nad Boží milostí. Snad pro nás nejznámější je Ž 22. Jak je to možné, že to tak žalmista prožíval?

Čím dál tím více docházím k poznání, že to, co bychom měli nabízet svému okolí, je vytrvalá snaha učit se naslouchat Hospodinu. Pročistit si uši. Víte, že nejsem typ faráře, který by někoho nutil chodit na bohoslužby. A přesto jsem přesvědčen, že se právě tady můžeme učit naslouchat - už jen proto, že tu aktivně oddělujeme čas pro toto naslouchání. Že právě tady můžeme zažít ono „a stalo se Slovo“ a pak se nám začne toto slovo otevírat i v našich životech. Pak – při všem našem hlubokém pochopení pro smutek našich bližních – se nám otevře i slovo žalmistovo: „A Tys mi odpověděl.“ (Ž 22,22b) A pak se začnou dít věci - pro nás i pro druhé, stejně jako v tomto žalmu:

„O tvém jménu budu vyprávět svým bratřím, ve shromáždění tě budu chválit. Kdo se bojíte Hospodina, chvalte ho! Ctěte ho, všichni potomci Jákobovi, celé Izraelovo potomstvo, žij před ním v bázni! Nepohrdl poníženým, v opovržení ho neměl. Když trpěl příkoří, neukryl před ním svou tvář, slyšel, když k němu o pomoc volal. Od tebe vzejde mi chvála ve velikém shromáždění. Svě sliby splním

před těmi, kdo se ho bojí. Pokorní budou jíst dosyta, budou chválit Hospodina ti, kdo se na jeho vůli dotazují. Vaše srdce bude žít navždy. Rozpomenou se a navrátí se k Hospodinu všechny dálavy země. Tobě se budou klanět všechny čeledi pronárodů. Vždyť Hospodinu náleží kralovat, i nad pronárody vládnout. Všichni tuční v zemi, ti, kdo jedli a kdo se klaněli, všichni, kteří sestupují v prach, musí před ním padnout na kolena; a jejich duše si život nezachová. Potomstvo bude mu sloužit. O Panovníku budou vyprávět dalšímu pokolení, to přijde a bude hlásat jeho spravedlnost lidu, který se zrodí: „To učinil on!“

Amen.

Jiří Ort

Litanie u konce století

Jaromír Nohavica

*Těch mrtvých mužů v mrtvé trávě
těch sirotků a vdov
té krve k jeho větší slávě
těch slov*

*Těch bůžků bohyní a bohů
těch smolnic na ulicích měst
těch proroků na každém rohu
těch gest*

*Pane můj na výsostech pane nejvyšší
pane můj copak nevidíš a neslyšíš
pane můj slepý bože můj*

*Tě lživé lůzy v pancéřových vozech
těch morových sloupů a morových ran
těch znamení zla na obloze
těch vran*

*Těch žlutých hvězd a pruhovaných šatů
těch provazů a gilotin
těch malých dírek do kabátů
těch vin*

*Pane můj na výsostech pane nejvyšší
pane můj copak nevidíš a neslyšíš
pane můj hluchý bože můj*

*Těch studní zasypaných v písku
těch zabloudilých karavan
těch pomníků a obelisků
těch bran*

*Těch zlatých lejn ze zlatých telat
těch mrtvých vedle jícnu jam
té bázně co činit a dělat
sám*

*Pane můj na výsostech pane nejvyšší
pane můj copak nevidíš a neslyšíš
pane můj mrtvý bože můj*

Zápis

ze schůze staršovstva dne 13. 1. 2010

ZE SBORU

- Výroční sborové shromáždění se bude konat 27. 2. 2011
- Sborové neděle budou 6. 3. a 29. 5. 2011
- Sborový výlet byl stanoven na 4. 6. 2011
- I letos se připojíme k akci Noc kostelů, která je stanovena na 27. 5. 2011
- 29. 5. 2011 přislíbil kázat br. Mazur, senior našeho seniorátu

FINANCE A INVENTARIZACE MAJETKU

- Příjmy v r. 2010: saláry 279 650 Kč , sbírky 58 085 Kč, dary členů 24 765 Kč, nečlenů 17 850 Kč.
- V roce 2010 jsme neodeslali náš pravidelný dar středisku Diakonie zrakově postižených.
- Odešleme v lednu dar za loňský rok a koncem letošního roku dar za rok 2011.
- K 31. 12. 2010 byla provedena inventarizace majetku sboru. Peněžní prostředky i hmotný majetek souhlasily s účetním stavem.
- Staršovstvo rozhodlo nabídnout členům sboru tyto nevyužité předměty:
  - halogenová kamínka za 500,- Kč
  - kamínka Turbulus za 700,- Kč
  - klávesy Casio za 500,- Kč.

BYT

- Bude provedeno zateplení domu a proto se od března zvýší fond oprav ze 13 na 20 Kč/m² za měsíc.
- Staršovstvo odsouhlasilo, že V. Španiel uvede adresu našeho bytu jako adresu svého podnikání (internetový obchod). Souhlas bude platit jen po dobu trvání jeho nájemní smlouvy. V tomto smyslu bude uzavřen dodatek nájemní smlouvy.

NOVÉ ŽIDLE

- Do příštího staršovstva obstaráme vzorky vybraných židlí a zjistíme možnost množstevní slevy.

Zapsala Věra Adamcová

Anna v přední linii

Filmový klub v našem sboru

V den neštěstí na moskevském letišti jsme se sešli v podzemních prostorách našeho sboru ke shlédnutí filmu *Anna v přední linii*. K působivému filmu o zastřelené ruské novinářce s pozadím krutosti války v Čečensku nám přišla ještě působivěji popovídat novinářka Petra Procházková. Povíдалa nám velmi zajímavě a poutavě nejen k tématu promítaného filmu, ale i o tom, jak se dostala k válečné no-

vinařině, o životě v Rusku, v Afghánistánu, o situaci v Bělorusku i o činnosti občanského sdružení Berkát. Svěřila se, že vzhledem ke své profesi a moskevskému neštěstí měla co dělat, aby vůbec dorazila. O to víc jsme si cenili jejího času stráveného s námi. Byl to opravdu hodnotný zážitek a necelá třicítka lidí odcházela s nadšením.

Honza Ort

Pozdní ohlédnutí za ESBU 2010

Milí čtenáři Katakomb, při jakémsi bilancování zážitků a prožitků uplynulého roku jsem si uvědomila, že Vás nikdo neinformoval o průběhu Ekumenického setkání nad biblí a uměním (ESBU), které se uskutečnilo ve dnech 25. – 31. 7. 2010 v Třebíči a které patrně patřilo k těm nejúspěšnějším, soudě podle ohlasu účastníků, kterých bylo 90. Že se tato setkání uskutečňují, o tom jsem vám podávala zprávu v Katakombách již několikrát. Tentokrát se pouštím do shrnutí s rozpaky z výsledku, protože z našeho sboru bylo účastníků 6 a připočítám-li k nim ještě 2 účinkující (na část pobytu) – Michaela Otřísala a Tomáše Jelínka a k němu Magdu, která ho doprovázela, pak to bylo 9 členů sboru. Snad si ale rádi oživí vzpomínky na setkání v Třebíči.

Téměř celý týden jsme se zamýšleli nad daným tématem: **Nedávej mi chudobu ani bohatství** a probírali jej z různých úhlů pohledu.

Hned první přednáškou nás zaujal *prof. Jan Sokol*. Zamýšlel se nad daným tématem z pohledu bible, historie i současnosti. Bohatství a chudoba jsou pojmy relativní. Formy bohatství a chudoby se mění v různých časech a společnostech. Např. až do 19. stol. byli bohatí ti majetní, kteří měli půdu a poskytovali práci bezzemkům. V dnešní moderní společnosti je pojem bohatství pružnější. Bohatství nejsou jen peníze a majetek. Žijeme z darovaného: voda, slunce, vzduch, jazyk od svých rodičů, vzdělání, prostředí od předků a vše, co připravili a udělali jiní, tj. dědictví. Zadlužení vůči předkům. Naší povinností je starat se nejen o ně a jejich

hroby, ale i o potomstvo. Žijeme z Božího stvoření, v zahradě Eden, v přírodě, v prostředí, o které se máme starat a dobře ho udržovat. Týká se to i kulturní krajiny, umění, vědy a také institucí, které jsme převzali a je třeba zajímat se i o politické poměry. Boží dar není určen žádnému z nás jako koncovému příjemci, ale musíme jej předávat dál a o svěřené dědictví se starat, aby s námi nezaniklo. Objem znalostí, vědy atd. je neuvěřitelně větší než býval

dříve. Bohatství je to co máme a umíme. – Negramotnost znamená vyloučení ze společnosti (týká se to nejen čtení a psaní, ale i jazykových schopností, ovládnání práce s internetem, schopností informace si najít a použít ke své potřebě a p.)

Doc. dr. Zdeněk Susa uchopil téma z pohledu zdraví a zdravotnictví. Zde mohou téměř přesně citovat jeho úvodní slova, která se dnes a denně potvrzují: „Patříme mezi bohaté, ale nejsme tak bohatí, abychom mohli všem všechno uhradit, zajistit každému všechno nejlepší pro zdraví. Upadá do Skily, kdo se chce Charibdě vyhnout. Kdo se příliš zaměří na jedno nebezpečí, upadne do druhého. K tomu je třeba mít přízeň Bohů, tzn. štěstí, neboli kliku. Touto úžinou proplová loď českého zdravotnictví.“ 1. úskalí jsou rostoucí náklady. Farmaceutické firmy mají snahu maximalizovat zisk. Nejlepší byznys na světě jsou drogy, zbraně a léky. V ceně léku se musí zaplatit i výlohy na výzkum a vydělat se musí za několik let než skončí patentová ochrana léku, než se výroby chopí padělající výrobci. Hovořil o jednotlivých skupinách lékařů (praktičtí soukromí, ambulantní odborníci – z větší části soukromí a lékaři – zaměstnanci poliklinik a velkých nemocnic), o úloze a postoji zdravotních pojišťoven, o ministerstvu zdravotnictví. To by sice mohlo věc ovlivňovat, ale každá změna systému vyžaduje delší dobu a na to není čas. Ministři se střídají příliš rychle a politici jsou voleni pouze na 4 roky. Dr. Susa hovořil o nutné spoluúčasti pacientů, o nutnosti nějaké sociální sítě, o větším zájmu a péči lidí o své zdraví. Ne právo na zdraví, ale právo na zdravotní péči.

Definice zdraví Světové zdravotnické organizace je : Zdraví je stav tělesného, duševního a sociálního blaha. Jako křesťan si ji můžeme upravit : Člověk má svoji dimenzi tělesnou, duševní a sociální, ale podle Bible tělesnou, duševní a duchovní. To vše můžeme dostat z větší části jako dar. Proto naši předci zdravili: „Pozdrav tě Pán Bůh“ a odpovídali „Dejž to Pán Bůh“.

Dalšími přednášejícími byli *prof. Martin Prudký* – zamýšlel se nad tématem z pohledu Starého zákona a *doc. Jiří Mrázek* – z pohledu Nového zákona.

Vynikající byla i přednáška bývalého člena našeho sboru *PhDr. Tomáše Sedláčka*, nyní hlavního makroekonomického poradce ČSOB a člena NERVu. Zabýval se styčnými body mezi křesťanstvím a ekonomikou a hned úvodem sdělil, že ze 30 podobností je 19 s prudce ekonomickým kontextem.

Všechny přednášky byly zajímavé a není možné se zde jimi podrobně zabývat.

1. **Panelové diskuse**, kterou úspěšně moderoval Michael Otřísal (jak je to jeho dobrým zvykem), se zúčastnil starosta Třebíče Ivo Uher, prof. Jakub S. Trojan a jako podnikatel náš milý bratr Tomáš Jelínek. Také tato diskuse byla fundovaná a živá jak ze strany pozvaných, tak účastníků ESBU.
2. **Panelové diskuse** moderované opět Michaelem Otřísalem, se zúčastnili Martin Macek, provinciál Řádu milosrdných bratří, Jan Bárta, ředitel humanitární organizace Adra a manželé Kolských, majitelé Mamma coffee. Téma: „Pouštěj svůj chléb po vodě, po mnoha dnech se s ním shledáš“. Živá diskuse se týkala pomoci potřebným, postiženým přírodními pohromami, obchodu Fair trade apod.

Jedno odpoledne nás navštívil velvyslanec státu Izrael v ČR *J. E. Jaakov Levy*, který přednášel hlavně o kibucích. První kibuc byl založen v r. 1922. V Izraeli je jich nyní 267. On sám získal osobní zkušenost v Družstvu Mošat, kde žil se svými rodiči asi do svých 12ti let. Do té doby nepoznal peníze, protože v kibucích si v obchodě každý vzal co pro sebe potřeboval (nebylo toho moc). V 80. letech se družstva dostala do krize, která byla doprovázena společenskou a demografickou krizí.

Výlet po památkách patřil nádhernému zámku Jaroměřice a poté návštěvě na Kozí farmě v nedalekých Ratibořicích. Na farmě chovají přes 350 koz a ještě o něco více na detašované farmě o několik km dále. Celá farma byla ve vzorném pořádku; přijetí vlídné, s podrobným výkladem a ochutnávka jogurtu z kozího mléka přítomné zaujala tak, že si účastníci zájezdu zakoupili spoustu výrobků. Návštěvu jsme si opravdu užili a v pohodě poseděli v příjemném prostředí.

Součástí týdenního pobytu byly i koncerty – klavírní koncert **prof. Radoslava Kvapila**, koncert v Zadní synagóze v rámci Festivalu židovské kultury a koncert skupiny „ENSEMBLE DEREH“. Jeden večer byl promítán film „Zapomenuté transporty“. Přes nabitý program jsme si našli i čas na posezení a popovídání u dobrého piva.

Snažila jsem se informaci zkrátit, avšak měla jsem za to, že i vás by některé postřehy z přednášek zajímaly a tak jsem několik z nich dala ze svých poznámek k lepšímu.

Jarmila Radová

Sčítání lidu, domů a bytů 2011

*V poslední sborové zázilce, která přišla do našeho sboru z vedení naší církve, přišel i dopis informující o „sčítání lidu 2011“. Protože tento dopis považujeme za velice důležitý, rozhodli jsme se s bratrem kurátorem přetisknout jej v našem sborovém dopise. K této prosbě ze Synodní rady mám úsměvnou scénku z farářského kurzu. Při rozhovoru se Synodní radou jeden můj kolega vehementně útočil na sčítání lidu s odkazem na příběh krále Davida, který se o takové sčítání pokusil a pak z toho byl velice nešťastný (2Sa 24,1-10). Jiný kolega na to odpověděl, že nebyt poslušnosti císařského výnosu ohledně sčítání jedněch novomanželů z Nazareta, tak by to bylo třeba všechno jinak :-). **JO***

Milé sestry, milí bratři, blíží se Sčítání lidu, domů a bytů 2011, které se provádí v naší zemi a v zemích EU jednou za deset let. Také letos bude součástí sčítacího listu osoby kolonka „Náboženská víra“. Údaj, který z letošního sčítání vzejde, se stane podkladem pro rozhodování státních a veřejných institucí na dalších deset let.

Tento dopis píšeme na základě zkušeností roku 2001. Mnohé tehdy ovlivnila informace sčítacího archu, že údaj „Náboženská víra“ je nepovinný a dobrovolný. Prosíme Vás, nedejte se tím zmást! Ač nepovinný a dobrovolný, přesto se stane podkladem mnoha dalších rozhodnutí. Proto jej, prosíme, řádně vyplňte!

Nenechte se odradit ani jistou komplikací. Do příslušných rámečků je totiž třeba vyplnit celý a přesný název naší církve, tedy – Českobratrská církev evangelická. Jiný název – např. Evangelická církev – je neplatný.

Proto prosíme, vezměte Sčítání lidu, domů a bytů 2011 vážně. Případná liknavost nebo přezíravost tohoto Sčítání je v neprospěch křesťanů naší země. Domníváme se také, že i pro život naší společnosti je dobré, aby pomocí věrohodného

údaje věděla o těch, pro které je evangelická, resp. křesťanská víra důležitá.

Obracíme se i na ty, kdo nejste evidováni v kartotéce žádného našeho sboru. A přesto se k naší církvi hlásíte, sympatizujete s ní, účastníte se některých akcí, máte v ní své přátele. Pokud je

to v souladu s vaším přesvědčením, vyplňte také, prosíme, „Českobratrská církev evangelická“ v kolonce „Náboženská víra“.

Sčítání proběhne koncem března 2011. Sčítací formuláře dostanete v předstihu. Sčítací archy bude možno vyplnit i elektronicky, ovšem až poté, co osobně převzmete sčítací formuláře od sčítacího komisaře. Další informace k elektronickému sčítání naleznete na:

http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/jak_vyplnit_elektronicky_formular.

Prosíme, seznamte s touto naší výzvou co nejširší okruh lidí při sborových ohlášeních, na internetových stránkách, ve sborových dopisech, i při neformálních rozhovorech.

Děkujeme za porozumění a zdravíme

Synodní rada ČCE

Kdo je zlý?

*Děkuji Petru Tureckému za možnost přetisknout doporučení knih Michaella Kruppa **Osmnáct století Izraele** (vydalo P3K, Praha 2010) a **Sionismus a Stát Izrael** (Vyšehrad, Praha 1999), které vyšlo v časopise *Protestant* 1/2011. Rád bych také upozornil, že v *Protestantu* je toho ke čtení mnohem víc.*

JO

Přemýšlíme-li o situaci státu Izrael, uvažujeme často povrchně. Zlí jsou Židé! křičí někdo z nás. Berou Arabům vodu. Berou jim práci, šikanují je! Staví zdi! Naopak odpůrci říknou: zlí jsou Arabové! Páchají teroristické útoky na Izrael! Nelze se s nimi dohodnout! Porušují veškeré smlouvy, nechtějí mír! Izrael měl na svatou zemi vždycky právo! A druhý křičí: neměl! A tak máme zase důvod se hádat. Chtěli bychom, aby svět byl černobílý.

Ještě větší zmatek panuje v otázce mocnosti: za tím vším stojí Američané! Američtí Židé si přejí rozpoutat další válku! Atd, atp... Bohužel však mezi námi panuje naprostý zmatek a nedostatek informací ohledně minulosti. Kdybychom si dali práci a zopakovali si některá základní data, možná by se naše vlastní zloba a nenávisť mohla přiškrtit nebo aspoň vylévat jiným směrem. Dobře k tomu mohou sloužit dvě knihy od historika a teologa Michaela Kruppa. Díky nim jsem si uvědomil následující: Židé jako národ svou zemi nikdy zcela neopustili, byť to tak římská mocnost chtěla a nařídila. Po celá dlouhá staletí Židé považovali izraelskou zemi za zemi svatou a zaslíbenou. První vážný politický podnět k založení Izraele nedali Židé, ale Angličané už v roce 1838. V tomto roce totiž vyšel článek v listu anglického ministerstva zahraničí, který popisoval možné řízené osídlování Palestiny Židy. Nebylo to ovšem z lásky k Židům. Egyptský místokrál se totiž odtrhl od Turecka a Angličanům se naskytl možnost začít se do ob-

lasti vměšovat. Tento osídlovací plán podporovala i anglikánská církev. V pozadí stál zájem po co největší kořisti z rozpadající se turecké Osmanské říše. Mezi tím plynuly roky a přibývalo pogromů, např. v Rusku. Množství Židů utíkalo pryč. Jejich přirozeným útočištěm byla země Izrael, v té době ovšem plná bažin a malárie.

Založení židovského státu podporovalo mnoho významných osobností, např. ve své době známý zakladatel Červeného kříže Henri Dunant. Židé sami poznali, že ve světě nastala možnost vážně uvažovat o budoucím zřízení židovského státu. A tak vznikaly židovské organizace na podporu této myšlenky. Do Izraele začaly postupně proudit Židé z celého světa a osídlovat nehostinná místa. S přesným popisem budoucího státu přišel Theodor Herzl, když v roce 1896 vydal knihu *Židovský stát*. Psal v ní, že Židé jako národ jsou národem také proto, že jsou k sobě tlačeni obrovským utrpením. Že jsou odevšad vyháněni. A že jejich situaci musí řešit celý svět, všechny národy. Mezi tím následovaly další a další pogromy. Revoluce v Rusku se projevila antisionisticky, sionismus byl zakázán. Na Ukrajině bylo v té době zavražděno 150 tisíc Židů.

Hledalo se místo pro nový stát. Angličané dokonce nabízel Židům k osídlení Ugandy (!). Stále ovšem pod podmínkou, že i nadále budou území kontrolovat. Z nějakého důvodu se báli židovské samostatnosti. Hrál roli strach z židovského nároku na Svatou Zemi? Po celou dobu byl z anglického jednání patrný strach, aby nad palestinským úze-

mím neztratili kontrolu. Nakonec se podařilo přimět anglickou vládu k uznání požadavku Židů na palestinské území a vznikla tzv. Balfourova deklarace – r. 1917. A tak Angličané vtáhli za jásotu židovských obyvatel do Jeruzaléma. Jenže všechno bylo jinak. Ukázalo se, že Angličanům vlastně vyhovuje rozvířovat nepokoje mezi arabským a židovským obyvatelstvem. Občas nadržovali Arabům, občas Židům. Z této politiky vznikla postupně nenávist mezi Židy a Araby. Přitom ale šlo o vysokou politickou hru. Nenávist mezi Araby a Židy tak byla vytvořena uměle. Například v r. 1918 se E. Weizman sešel s Fajsašem, synem krále Husajna, nejlivnějšího arabského vůdce té doby. Fajsal poté napsal: *cítíme, že Arabové a Židé jsou příbuzné národy. Stejnou měrou jim bylo dáno trpět pod nadvládou silnějších mocností. My Arabové, především ti vzdělání, chováme hluboké sympatie k sionistickému hnutí... V Sýrii je dost místa pro nás oba.* atd... (Krupp, str. 74n). Ještě v roce 1925 nebylo ani stopy po nějaké arabské nenávisti k Židům. Byly to prostě dva utlačované národy, které toužily po svém státě. Pokud by na straně Anglie existoval zájem rozvíjet tyto v zásadě nekonfliktní tužby, mohly vztahy mezi Židy a Araby vypadat jinak.

Ostatní země vnímaly anglický mandát jako ohrožení. Proti jeho ustanovení kladl obrovský odpor např. Vatikán. Jak může nad svatými místy vykonávat mandát protestantská mocnost? Naproti tomu např. Španělsko vznik židovského území podporovalo. Španělé cítili vinu za to, že donucovali Židy ke křtu v patnáctém století.

Po druhé světové válce se do Palestiny snažilo dostat obrovské množství zbylých zubožených Židů. Nicméně Angličané jim v tom bránili – a to naprosto surovým způsobem. K židovským utečencům se chovali téměř jako nacisté. Nechávali je hladovět na moři,

vraceli zpátky do Evropy. Dokonce je drželi v bývalých koncentračních táborech (jednalo se o aféru kolem lodi Prezident Warfield). Židé tuto loď pojmenovali symbolicky „Exodus“. Na jejím boku bylo napsáno: „Odchod z Evropy 1947“. Byla to narážka na odchod z Egypta. Podobně surově se totiž Evropa k Židům chovala. Tyto události vyvolaly odpor Židů proti Anglii, Židé se bránili teroristickými útoky proti Angličanům. Například vyhodili do povětří část hotelu King David v Jeruzalémě, sídlo palestinské vlády.

A tak se dostala židovská otázka před OSN. Anglie postoupila neřešitelnou otázku Palestiny OSN a doufala, že jí OSN dá plnou podporu k pacifikaci území. Nestalo se však. Jednou ze zemí, která podporovala vytvoření zcela nového státu byl spolu s USA Sovětský svaz (!). Přesto, že Židé byli v Rusku trvale perzekuováni. Rusko pravděpodobně chtělo ztížit situaci Angličanům. V té době vznikl návrh na vytvoření arabského státu. Ten ale Arabové odmítli a místo toho vtáhli do boje proti Izraeli. Generální tajemník arabské ligy Azzám Paša vyhlásil: *Dojde k vyhlazovací válce a nesmírnému krveprolití, o kterém se bude hovořit podobně jako o krveprolití Mongolů a křížáckých výprav.* Izrael se však ubránil.

Jaký z tohoto nástinu plyne závěr? Kdo je zlý a kdo hodný? Kdo může za dnešní stav v Izraeli? Z historie lidstva vyplývá poučení: různé státy jednaly v různých konfliktech vždy tak, aby z toho měly na prvním místě vlastní prospěch. Pokud se zaštiťovaly lidskými právy, bylo to vždy kvůli obhájení svého současného postupu. Ochrannou pozici vůči Židům si vyzkoušely různé země a vždy lze vysledovat, že to bylo pouze účelové. Bohužel tato zkušenost se vztahuje i na nově vzniklý stát. Vznikem státu Izrael nevzniklo království Boží na zemi. Přesto zde nalezly statisíce tísněných a utlačovaných lidí svůj azyl.

Petr Turecký

Kronika vršovického sboru – 2. díl

Začínající sbor neměl žádný vlastní majetek, kromě pěkného harmonia, uloženého v mateřském sboru a malého stavebního fondu. Brzy se podařilo najmout dvě malé suterenní místnosti v tehdy Stalingradské, kdysi Husově a dnes Žitomířské ulici č. 40, kde byla z hygienických důvodů zrušena cukrárna. V místnosti do dvora jsme zřídili skromnou kancelář a místnost do ulice, bez okna, jsme zpřístupnili úpravou dveří a zřízením schodů. Z nedostatku materiálu jsme do jednoho schodu zabudovali i vyřazenou kovovou pokladnu ze kteréhosi podniku. Jestliže ji v příštím tisíciletí vykopou archeologové, budou asi zklamáni tím, že uvnitř jsou jenom klíče právě k této pokladně. Tak vznikly vršovické katakomby, kde se později scházela mládež a v neděli nejmladší děti nedělní školy.

Nepochybně Božím pozhárnáním a radostným úsilím řady členů nového sboru, mužů, žen i dětí, se život sboru slibně rozvíjel. Nedusily ho ani výpovědi z propůjčených místností u metodistů, Československé církve husitské i ze školy v Heroldových sadech. Naopak, sbor získal povolení k nedělním bohoslužbám v reálce na Kodaňské ulici, kde byla k dispozici velká aula a čtyři třídy pro nedělní školu. Pro pilné ruce nebylo nepřekonatelnou překážkou vždy v sobotu přemístit lavice a nahradit je židlemi, v zimě přivést uhlí a zatopit a v neděli odpoledne uklidit vše do původního stavu. Tato pohoda trvala jen krátce. Již 2. prosince 1951 jsme dostali výpověď do 14 dnů se zdůvodněním, že nedělní shromáždění přenášením nakažlivých chorob zdravotně ohrožují studenty školy. Pro vánoční besídku nedělní školy se podařilo získat místo v sokolovně, ale bohoslužby byly v přeplněných katakombách. Není divu, že dva účastníci omdleli.

Tiseň byla veliká, ale zejména vlivem J. L. Hromádky (mimochoodem, byl to zeť vinohradského kurátora dr. Lukla) nám byl již v březnu 1952 přidělen zrušený hostinec na rohu Černomořské a Charkovské ulice, který po několika rozsáhlých úpravách používáme ještě v r. 1995. Dům patřil rodině Valáškových. Dr. Valášek byl členem staršovstva, ale hostinec byl dříve přidělen Svazu mládeže. Ti tam řádili tak, že si okolní obyvatelé vymohli jejich výpověď. Že byl prostor, určený pro modlitebnu, v bídném stavu, lze si představit. **Jan Novák**

Recepty

Má žena Marie je v jednom kole bakalářských zkoušek na Jaboku a já se doma potím, kýchám a kašlu a naslouchám obdobným zvukům z vedlejšího pokoje, kde je vyluzuje náš Danek. Uznávám, že tento úvod příliš nezapadá do rubriky receptů, ale chtěl jsem pouze vysvětlit, proč se tentokrát ujímám úvodu já, jakkoliv vařit příliš neumím.

A právě pro tuto svou vlastnost jsem se velice zaradoval při přečtení receptu, který poslala sestra Věra Adamcová. To bych mohl zkusit i já a snad by byla určitá naděje na úspěšný výsledek! A taky ve mně tento recept vyvolal něco milých vzpomínek – připomnělo mi to totiž dobu, kdy jsme s Marií spolu ještě chodili a já za ní jezdil k Pokorným. Jestli se nepletu, právě takové „knedlíky v hrnečku“ její maminka tehdy dělávala.

Takže dobrou chuť!

Jiří Ort

Knedlíky v hrnečku

*1 hrnek hrubé mouky,
1 hrnek mléka,
1 žloutek, sůl,
1 rohlík,
sníh z 1 bílku.*

Hrnky vymazat a vysypat moukou, naplnit do poloviny, postavit do horké vody a vařit ½ hodiny. Nesmí být potopené. Z uvedených surovin jsou 2 hrnky knedlíků. Jsou lehké a výborné k omáčce s masem.

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangnet.cz>; Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: Ondřej Rada, Tomáš Vokatý; Odpovědný redaktor: Ing.Jiří Ort;
Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč